Brieflade III (1879); Arbusow, Geistl.; *idem*, Grundriss[IV]; H. Cosack, Livland u. Russland zur Zeit d. Ordensmeisters Johann Freitag (Hansische Gesch.-blätter 1926); K. v. Löwis of Menar, Burgenlexikon f. Alt-Livland (1922). *O. G.*

SIMPMANN-VAMBOLA, Julius, tulundustegelane, sünd. 22. XI 1876 Tallinnas päevatöölise pojana, kaotas 7-aastaselt surma läbi vanemad ja oli sunnitud ise elatist teenima ajalehe-müüjana ja jooksupoisina, õppides ühtlasi algkoolis, töötas hiljemini talusulasena ja müürsepana, astus siis kreiskooli, mille lõpetamise järel õppis Peterburis õpetajateinstituudis, kuid oli sunnitud ainelise kehvuse tõttu õppimise katkestama ja toimis siis õpetajana. Hiljemini õiendas S. eksternina õpetajateinstituudi lõppeksami ning a. 1907 küpsuseksami ja astus Peterburi ülikooli õigusteaduskonda, töötades samal ajal riigikantseleis ja Soome minister-riigisekretariaadi ametnikuna. A. 1908 astus ta Müncheni tehnikaülikooli, siirdus sealt Zürichi, siis Riia ja viimati Peterburi polütehnikumi, mille lõpetas a. 1916 ehitusinsenerina, töötades vaheajal Vene- ja välismaal sildade ehitusel. Selle kõrval oli ta tunnustatud spordimees ja tegi eesti ajalehtedele kaastööd. Eesti Vabadussõja ajal oli ta abiks soome abivägede veol ja relvastamisel, juhtides samal ajal oma metsatööstuse-äri, mille ta a. 1914 oli asutanud. A. 1920 asus S. Eestisse, asutades siin Inglis-Eesti metsa-suurtööstuse aktsiaühingu ja tööstus-kaubandusühingu »Vambola«, ja valiti nende ühingute peadirektoriks. Sest ajast toimib ta suurettevõtjana metsa- ja ehitustööde alal. Tema juhatusel on üles töötatud üle 200 tiinu metsa Laiksaare metskonnas, ehitatud Riiselja—Laiksaare, Valga—Koikküla, Pärnu—Lavassaare, Pärnu—Sindi, Papiniidu—Lelle (osalt) ja rida vähemaid raudteid, Emajõe suu, Navesti ja Oiu sild, mitmed maanteed, Tallinna kaupmeeste diskontopanga ja laenupanga maja ja palju vähemaid ehitisi. *J. M.*

SINKEL, vt. **LÜDIG-SINKEL.**

SINOVJEV, Dimitri Vassiljevič, tööstustegelane, sünd. a. 1822, teenis ohvitserina Vene kaardiväes, asutas a. 1850 Narvas metsatööstuse-ettevõtte, mis oma saadusi eksportis Hollandisse, Inglis- ja Prantsusmaale. Esimene saetööstus asutati S.-i poolt Joala saarel Narva koskede juures, teine Rossoni jõel; hiljemini, kui asutati Kreenholmi manufaktuur, mis ka Joala saare enda alla võttis, omandas S. maa-ala Narva jõe paremal kaldal, silla juures, kus algas oma tegevust Narva tehas; peaaegu samal ajal avati Rossoni jõel olnud tehase asemel tehas Narva-Jõesuus jõe vasakul kaldal, ja veidi hiljemini Pihkvas. A. 1879 asutas S. Narvas jõe vasakul kaldal Juhkentalis masinaehituse-tehase malmivalamis-, mehaanilise ja puutööstus-osakonnaga. Neist omandas erilise kuulsuse malmivalamis-osakond, kus valmistati veetorusid linnade veevärkide jaoks ja raudteede tarbeks. Oma ettevõtetega andis S. tõuke Narva linna tulunduse ja heakorra arengule. Tema initsiatiivil võeti ette Narva jõe suudmel süvendamistööd; seks saadi 1880. a. ümber, mil S. oli Narva linnapeaks, toetussumma rahaministeeriumilt. Ka on S.-il teeneid Narva linna veevärgi ehitamisel. Oma viimsed eluaastad veetis S. Šveitsis, kus suri a. 1904 Lausanne'i suvituskoha lähedal omas Air'i mõisas. — Praegu (1928) on tehase tegelik juhtimine S.-i pojapoja Leo S.-i kätes; tehas valmistab veetorusid ja radiaatoreid peamiselt inglise turu jaoks.

Vabrikuvalitsuselt, Narva Linnavalitsuselt j. m. saadud andmed. *R. K.*

SINOVJEV, Mihail Aleksejevič, venestamisaegne Liivimaa kuberner, sünd. 19. II 1838 Jaroslavi kubermangus, lõpetas 1856. a. Mihaili kahurväe-kooli, mille järel teotses ohvitserina edukalt, saades Vene-Türgi sõjas 1877—79 oma silmapaistvate teenete eest, eriti Plevna kindluse vallutamisel, kindraliks. 1884. a. määrati S. Siedlce kuberneriks ja juba 9. V 1885 Liivimaa kuberneriks, millisel kohal asus s. a. 8. VII kuni oma surmani 2. XII 1895 raudtee-rongis Gatčina lähedal, tagasisõidul Peterburist Riiga. — Liivimaa kuberneriks nimetati S. keiser Aleksander III isiklikul valikul ülesandega sarnastada temale usaldatud kubermangu politiliselt ja administratiivselt Sise-Venega ning teostada siin järjekindlalt venestamist; samad ülesanded sai Eestimaa suhtes sinna samal a. S.-iga kuberneriks määratud Šahovskoi (vt.). Kuna viimane pidas tarvilikuks oma alal saksa olluse mõjuvõimu murdmiseks kasutada brutaalset »suurte löökide« politikat, toimis S. Liivimaa venestamise teostamisel märksa diplomaatlikumalt ja ettevaatlikumalt, eriti kohaliku aadli suhtes. See tegevusjoon viis S.-i varssi teravasse opositsiooni oma Tallinna ametivenna Šahovskoi'ga. Juba oma tegevuse alul Liivimaa kubernerina veendus S. kohaliku maaomavalitsuse korralduse otstarbekohasuses ja pidas seda niivõrt tunnustamisväärseks, et soovitas seda eeskujuks Venegi kubermangudele. Eriti vaimustus S. Liivimaa kihelkondade omavalitsusest, soovitades selle alusele rajatud maa-omavalitsuse reformi koguni Kura- ja Eestimaalegi. Teisest küljest aga nägi S. Liivimaa maa-omavalitsuse organisatsioonis kohaliku aadli mõjuvõimu olulisemat alust. Vastukaaluks sellele pidid S.-i programmi järgi kujunema kohalikud venestamise huvi-